

te hebben, maar alleene, als een hont" hadden laten vertrekken, diende hij in. En inderdaad, na als rechtgeaard Oosterling op alles en nog wat — de verloren gegane paarden, een aantal beschadigde kleinigheden, den verkoop van 's konings zijde — te hebben gechicaneerd en zich zodoende bij Bewindhebbers te hebben stinkende gemaakt, had hij, met een dwarsen kop, te voet de stad verlaten en een eind verderop gewoonweg de trekschuit genomen. Zoo ontvingen dan en de Staten en Frederik Hendrik een in bloemrijke doch bittere termen vervatte smeekbede, om de Compagnie te gelasten, hem het respect toe te dragen, dat hem verschuldigd was. Veel respect achtte de Compagnie hem niet waard. „Syne perticuliere comportementen met drinken, vrouwen te hanteren ¹⁾ ende injurieuse propoosten" gaven daar geen aanleiding toe. De Staten, echter, beloofden te zullen intercedeeren, waarna Moesa Beg, op 26 September opnieuw in hun hooge vergadering toegelaten, dan toch eindelijk een plechtig afscheid nam. Het mocht niet baten: van heengaan kwam niets. Hij achtte het integendeel noodzakelijk, ook bij den Prins, die aan de oostelijke grenzen in het leger vertoefde, vóór zijn vertrek nog zijn opwachting te maken en verlangde, dat de schepen zijn terugkomst afwachten zouden en nog 15 dagen op de reede blijven liggen.

In het veld heerschte rust. Hij kon dus Schenckenschans, Rees en Emmerik bezoeken. De Prins ontving hem heusch, stelde zijn koets ter beschikking, vergunde hem, de troepen dagelijks langs te rijden en deed hem kennis nemen van veel, dat hem in het Westersche krijgswezen interesseerde. Hierop keerde hij naar Den Haag terug. Wie schetst zijn teleurstelling en ergernis als, dwars tegen zijn wenschen in, de schepen, die rechtstreeks op Perzië voeren, ook zonder hem bleken vertrokken te zijn! Of speelde hij maar comedie? Aan boord dier schepen bevond zich van Hasselt en het hooren van dien naam alleen had hem zonder eenigen twijfel een tijdlang doen aarzelen, zich aan hetzelfde convooi toe te vertrouwen. Veel en veel erger was het, dat hij dit niet had gedaan. Hij kende den man; hij wist, hoe deze bij den Sjah over hem rapporteeren zou; en de verhoudingen aan het hof te Ispahan waren ook nu niet veel anders, dan men ze uit de Perzische sprookjes kent!

Zoo smeedt hij dan het plan, over Moscou te reizen, om tóch van Hasselt nog vóór te zijn. Men ontraadt hem het avontuur en hij ziet er, den dood in het hart, van af. Eind December is hij nog steeds in het land, hoewel niet meer in de woning van den gezant van Dijck, maar wel ten huize van Juffrouw van Hoffdijck. Hij heeft een eigen schip willen koopen of huren, maar Bewindhebbers verzetten zich tegen een precedent, dat hun monopolie aantasten kan. Maakt hij, zooals men hem voorstelt, de reis over Batavia, dan zal hem dit twee jaar kosten. Echter, op Perzië vaart men voorloopig niet en zoo scheept hij zich, ten einde raad, met zijn geheele gevolg en opnieuw van den koopman van den Sjah en diens zoon vergezeld, op Texel weer in en vertrekt

¹⁾ D.i. frequenteeren. Vgl. het Fransche gezegde: „Dis-moi qui tu hantes et je te dirai qui tu es.”